

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 137/09-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júla 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti R. G. a R. G., obaja bytom Poľská republika, zastúpených advokátom JUDr. J. K., P., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 317/2003, za účasti Okresného súdu Prešov, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo R. G. a R. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 317/2003 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Prešov p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 317/2003 konal bez zbytočných prietáhov.

3. R. G. a R. G. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € [slovom dvetisíc eur (60 252 Sk)], ktoré im je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť R. G. a R. G. spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 368,55 € [slovom tristošesťdesiatosem eur a päťdesiatpäť centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. J. K., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 137/09 z 23. apríla 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť R. G. (ďalej len „sťažovateľ“) a R. G. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 317/2003 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia si žalobou z 18. decembra 2003 na okresnom súde uplatnili nárok na náhradu škody s príslušenstvom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) na základe oslobodzujúceho rozsudku voči sťažovateľovi, ktorý sa nachádzal vo väzbe 297 dní.

Sťažovatelia uviedli, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v predmetnej veci právoplatne skončené.

Sťažovatelia sa domáhali, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zároveň sa domáhali aj uloženia príkazu okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Napokon požadovali aj priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € (a to spoločne a nerozdielne) a náhradu trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. 1 Spr O 563/2009, SprÚ 3007/2009 doručeným ústavnému súdu 27. mája 2009, v ktorom sa k predmetu konania uvádza:

„Sťažovatelia ako žalobcovia uplatnili nárok na náhradu škody podľa zák. č. 58/69 Zb. na základe oslobodzujúceho rozsudku voči sťažovateľovi 1/. Sťažovateľ 1/ sa nachádzal od 19. 7. 2000 do 22. 5. 2001 vo väzbe, čo predstavovalo spolu 297 dní. Škoda, ktorú sťažovatelia uplatnili v tomto konaní, pozostávala jednak zo škody zaplatenej peňažnej záruky, návštev sťažovateľky 2/, sťažovateľa 1/ a nákladov spojených s liečením a zhoršením zdravotného stavu sťažovateľa 1/ ako aj náhrady ušlého zisku a poštovné výdavky.“

K prietahom spôsobeným sťažovateľmi a okresným súdom uviedol:

„Prietahy spôsobené sťažovateľmi spočívali v nepredložení všetkých listinných dôkazov, ktoré preukazujú dôvodnosť podanej žaloby. Na predloženie dôkazov a špecifikáciu nárokov boli sťažovatelia vyzvaní prostredníctvom ich právneho zástupcu prípisom z 15. 4. 2004. Opakované výzvy boli doručované 7. 9. 2004, 7. 12. 2004, 4. 2. 2005, 14. 3. 2005.

Prietahy boli spôsobené nečinnosťou znalkyne v období od 5. 12. 2006 do 22. 9. 2008. V uvedenom období bola znalkyňa 4 x urgovaná a následne bol podaný 20. 2. 2008 návrh na jej odvolanie z funkcie znalkyne, ktorému MS SR vyhovel. Následne 6 mesiacov znalkyňa nevrátila spis. Toto obdobie možno považovať za prietahy v konaní súdu. Pokiaľ ide o ďalšie okolnosti, ktoré mali vplyv na dĺžku tohto konania, je skutočnosť, že sťažovatelia nepredložili pri podaní žaloby znalecký posudok, resp. aspoň odborné stanovisko k zdravotnému stavu žalobcu v 1. rade.

Tento dôkaz preto musí vykonať súd v rámci konania. Po neúspešnom znaleckom dokazovaní v území Slovenskej republiky pristúpil zákonný sudca k vykonaniu dôkazu prostredníctvom dožiadaného súdu v Poľskej republike, o ktorý bol požiadaný príslušný súd 25. 9. 2008 a dosiaľ nebol realizovaný.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovatelia zaujali stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 3. júna 2009, v ktorom okrem iného uviedli:

„Je pravdou, že vzhľadom na to, že sťažovatelia sú občanmi Poľskej republiky a tam sa aj trvale zdržiavajú, a že kontakt a určité úkony sú tým, z hľadiska časového poznačené, majú však právneho zástupcu v sídle konajúceho súdu, s ktorým je kontakt možný, a prostredníctvom neho aj s účastníkmi konania, a zo strany sťažovateľov a ich právneho zástupcu je vyvinutá primeraná súčinnosť‘.

Otázka organizácie práce na súde nie je takou okolnosťou, ktorá by ospravedlňovala prieťahy v konaní, a rovnako vo vzťahu k postupu znalkyne, ktorá zrejme ovplyvnila určitý prieťah, ale je to súd, ktorý má právne prostriedky na to, aby prinútil ustanoveného znalca k činnosti, resp. k súčinnosti.

Toto rovnako platí aj ohľadne požiadania súdu o súčinnosť s Ministerstvom spravodlivosti SR a príslušným súdom v R. v Poľsku.

Účastník konania má iba tú možnosť, aby bol súčinný, na výzvy súdu včas reagoval, a toto zo strany sťažovateľov platí.

Pokiaľ sa týka predmetu konania, tak ide o štandardnú žalobu o náhradu škody po oslobodzujúcom rozsudku v trestnej veci, kde po právnej stránke neide o vec zložitú, a po dôkaznej stránke je potrebné vykonať znalecké dokazovanie ohľadne škody na zdraví, keďže k ostatným položkám uplatnenej náhrady škody boli predložené listinné dôkazy.

Samotný predseda Okresného súdu v Prešove vo svojom vyjadrení uznáva čiastočný prieťah v súvislosti s postupom ustanovenej znalkyne MUDr. K. “

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 317/2003 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania:

- 18. decembra 2003 sťažovatelia podali žalobu „o náhradu škody podľa zák. č. 58/69 Zb.“ proti Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“), zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo spravodlivosti“),
- 14. januára 2004 okresný súd uznesením uložil žalovanej vyjadriť sa k priloženej žalobe v lehote 30 dní (urobila tak 26. februára 2004),
- 15. apríla 2004 okresný súd vyzval sťažovateľov, aby v lehote 20 dní preložili viaceré listinné dôkazy,
- 3. mája 2004 právny zástupca sťažovateľov požiadal o predĺženie lehoty do 30. júna 2004 z dôvodu nutnosti úradného prekladu výzvy a vyjadrenia žalovanej, ako aj listinných dôkazov do poľského jazyka,
- 7. septembra 2004 okresný súd urgoval sťažovateľov na predloženie požadovaných listinných dôkazov,
- 20. septembra 2004 právny zástupca sťažovateľov opäť žiadal o predĺženie lehoty najmenej o 30 dní,
- 7. decembra 2004 okresný súd opäť urgoval sťažovateľov, aby mu predložili požadované listinné dôkazy,
- 21. decembra 2004 sťažovatelia predložili časť požadovaných listinných dôkazov a v časti zobrali žalobu späť,
- 4. februára 2005 okresný súd vyzval sťažovateľov na predloženie dokladov o príjme sťažovateľa, resp. daňového priznania, ako aj doklad o zaplatení obhajoby (sťažovatelia tak urobili 14. marca 2005),
- 5. mája 2005 okresný súd vyzval sťažovateľov, aby konkretizovali otázky, ktoré navrhujú položiť „znalcovi z odboru zdravotníctva“ (sťažovatelia tak urobili 16. mája 2005),
- 25. augusta 2005 okresný súd pribral do konania prekladateľku, aby zabezpečila preklad dožiadania na Okresný súd v R. (ďalej len „poľský všeobecný súd“) (prekladateľka tak urobila 6. septembra 2005),

- 23. septembra 2005 okresný súd rozhodol o priznaní odmeny pre prekladateľku a 26. septembra 2005 zaslal dožiadanie na poľský všeobecný súd, ktorému bolo dožiadanie doručené 30. septembra 2005,

- 12. júla 2006 bol spis pridelený novej zákonnej sudkyňi, ktorá 19. septembra 2006 pribrala do konania znalkyňu, tá však pre pracovnú vyťaženosť nemohla vypracovať znalecký posudok, a preto okresný súd po odvolaní ustanovenej znalkyne rozhodol 2. novembra 2006 o pribratí novej znalkyne, ktorej uložil, aby v lehote 30 dní predložila znalecký posudok (spis bol predložený znalkyni 5. decembra 2006),

- 22. mája 2007 okresný súd urgoval znalkyňu na predloženie znaleckého posudku a opätovne tak urobil 2. júla 2007, ako aj 19. novembra 2007, tentokrát pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, ktorú aj 20. februára 2008 uložil, a zároveň podal návrh ministerstvu spravodlivosti na jej vyčiarknutie zo zoznamu znalcov,

- 24. júna 2008 okresný súd žiadal znalkyňu o vrátenie spisu, opakovane tak urobil 3. septembra 2008, 25. septembra 2008 bol spis vrátený okresnému súdu,

- 30. septembra 2008 okresný súd požiadal ministerstvo spravodlivosti o pomoc pri vybavovaní dožiadania doručeného poľskému všeobecnému súdu ešte 30. septembra 2005, a opakovane tak urobil 7. novembra 2008 (9. decembra 2008 ministerstvo spravodlivosti odpovedalo, že vybavenie bude urgovať),

- v apríli 2009 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Veľvyslanectva Poľskej republiky v Bratislave, že poľský všeobecný súd žiadal okresný súd o doplnenie dožiadania doručeného mu 30. septembra 2005 (podľa informácie okresného súdu však takáto výzva do spisu nebola doručená).

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom napadnutého konania je náhrada škody s príslušenstvom podľa zákona č. 58/1969 Zb. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že vec nie je právne zložitá a tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Určitá skutková zložitosť veci vyplýva z rozsahu dokazovania, hlavne z potreby znaleckého dokazovania nevyhnutného na rozhodnutie, ako aj zo skutočnosti, že sťažovatelia sú občanmi Poľskej republiky, kde sa aj trvale zdržiavajú. Na právnu ani faktickú zložitosť veci však okresný súd nepoukázal.

2. Správanie sťažovateľov ako účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd konštatuje, že právny zástupca sťažovateľov žiadal 15. apríla 2004 okresný súd o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných listinných dôkazov z dôvodu nutnosti ich úradného prekladu do poľského jazyka, avšak ani v predĺženej lehote tieto nepredložil. Okresný súd preto po uplynutí predĺženej lehoty opätovne vyzval sťažovateľov na ich predloženie, na čo ich právny zástupca opäť požiadal o ďalšie predĺženie sudcovskej lehoty *„najmenej na dobu 30 dní“* z dôvodu, že od sťažovateľov *„nedostal žiadnu odpoveď a na telefonický kontakt, ktorý... mal doteraz v klientskom spise zaznamenaný, sa... nikto nehlásil“*. Po márnom uplynutí opätovne predĺženej lehoty na predloženie listinných dôkazov okresný súd 7. decembra 2004 po tretíkrát urgoval sťažovateľov, na čo sťažovatelia 21. decembra 2004 žalobu v časti nákladov spojených s liečením vzali späť (pretože išlo iba o predpokladané náklady, a nie skutočné), zároveň oznámili okresnému súdu, že potvrdenie o výške sťažovateľovho príjmu nevedia predložiť, pretože manželka

ako jeho zamestnávateľka viedla „v tom čase iba jednoduché účtovníctvo, a preto nevedla mzdový list s rozpisom jednotlivých položiek, ale iba s vykázaním celkovej sumy“, a napokon oznámili okresnému súdu adresu súdneho znalca v obvode poľského všeobecného súdu. Opísané správanie sťažovateľov podľa názoru ústavného súdu čiastočne prispelo k predĺženiu preskúmaného konania.

Ústavný súd inak nezistil žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli byť pripísané na ťarchu sťažovateľov v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania. Na následné výzvy okresného súdu už sťažovatelia reagovali v učených lehotách, pravidelne urgovali urýchlenie priebehu konania, podali aj sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, a tiež požiadali Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave o pomoc.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska posudzovania, či v právnej veci sťažovateľov došlo k zbytočným prietahom, hodnotil samotný postup okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že v konaní okresného súdu sa vyskytli v určitých obdobiach zbytočné prietahy, v niektorých prípadoch bolo jeho konanie málo efektívne a minulo sa svojmu účinku.

Okresný súd po zabezpečení úradného prekladu dožiadania o vykonanie dôkazu do poľského jazyka (6. september 2005) a rozhodnutí o odmene pre prekladateľku (23. september 2005) zaslal dožiadanie poľskému všeobecnému súdu (26. septembra 2005). Ďalší úkon vykonal okresný súd až po uplynutí jedného roka, keď 19. septembra 2006 pribral do konania súdnu znalkyňu, ktorá však, ako už bolo uvedené, oznámila, že znalecký posudok z dôvodu pracovnej vyťaženia nemôže vypracovať. Preto okresný súd 2. novembra 2006 pribral do konania novú znalkyňu a uložil jej, aby mu v lehote 30 dní predložila znalecký posudok. Okresný súd 22. mája 2007, takmer 4 mesiace po uplynutí lehoty na podanie znaleckého posudku, urgoval ustanovenú znalkyňu na predloženie znaleckého posudku a opakovane tak urobil 2. júla 2007. Napokon okresný súd 19. novembra 2007 po tretíkrát urgoval znalkyňu, tentokrát už pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, ktorú jej aj 20. februára 2008 uložil, a 20. marca 2008 navrhol

ministerstvu spravodlivosti vyčiarknuť ju zo zoznamu znalcov. Okresný súd však až 24. júna 2008 žiadal znalkyňu o vrátenie súdneho spisu, ktorý mu bol napokon po viacerých urgenciách vrátený až 25. septembra 2008.

Okresný súd po vrátení spisu 30. septembra 2008 a opätovne 7. novembra 2008, požiadal ministerstvo spravodlivosti o pomoc pri poskytnutí súčinnosti vo veci dožiadania zaslaného poľskému všeobecnému súdu ešte 26. septembra 2005, avšak do mája 2009 bezúspešne.

Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti priznal, že *„prieťahy boli spôsobené nečinnosťou znalkyne v období od 5. 12. 2006 do 22. 9. 2009“*. Ústavný súd poukazuje na to, že zodpovednosť za zabezpečenie plynulého vykonania znaleckého dokazovania v plnej miere znáša okresný súd, ktorý ako jediný mal možnosť nečinnosť znalkyne odstrániť efektívnym využitím procesných možností daných Občianskym súdnym poriadkom. V danom prípade je ústavný súd toho názoru, že zo strany okresného súdu boli síce využité procesné možnosti na odstránenie nečinnosti znalkyne (urgencia, opakovaná urgencia, hrozba uloženia poriadkovej pokuty, uloženie poriadkovej pokuty, návrh na vyčiarknutie zo zoznamu znalcov), avšak s väčšími časovými odstupmi, čo v súhrne spôsobilo, že od začiatku konania (december 2003) až do dňa podania vyjadrenia okresného súdu (máj 2009) nebol vo veci vypracovaný znalecký posudok. Okresný súd sústredil všetku pozornosť na ustanovenú znalkyňu a nevenoval sa vybaveniu dožiadania, ktoré zaslal poľskému všeobecnému súdu, pričom najefektívnejšie vykonanie znaleckého dokazovania sa javí práve dokazovanie znalcom ustanoveným poľským všeobecným súdom, pretože sťažovateľ je štátnym príslušníkom Poľskej republiky.

Ústavný súd preto doterajší postup okresného súdu pri nariaďovaní znaleckého dokazovania považuje za málo efektívny a nesústredený, nesmerujúci plynulo k rozhodnutiu vo veci samej, čím došlo k spomaleniu konania a právna neistota sťažovateľov nebola dlhodobo odstránená.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú s'ťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovatelia žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € (spoločne a nerozdielne) z dôvodu, že sa dlhodobo nachádzajú v stave právnej neistoty.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto

prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Predovšetkým vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 14 C 317/2003 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, najmä povahu veci, čiastočný podiel sťažovateľov na predĺžení konania, ako aj skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € pre oboch sťažovateľov spoločne a nerozdielne za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku ich právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. K., ktoré si vyčíslil za tri úkony právnej služby v celkovej sume 368,55 € (odmena za jeden úkon právnej služby je 122,85 €).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania zistil, že suma uplatnená sťažovateľmi nie je vyššia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto trovy právneho zastúpenia boli priznané v požadovanej sume.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009